

Cjiklo 12.
24. mèra.

Bom haj Bóh!

Pětník 17.
1907.

Sy-li spěval,
Pilnje dželał,
Strøwja èe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Préz spař mérny
Cerstwość da.

Njech ty spěvaš,
Swérnje dželaš
Wśedne dny;
Džén pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrěw ée!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu žobotu w Ssmolerjez knihicíjshčežni w Budyschinje a je tam ja schwórtlétne pschedplatu 40 np. dostacž.

Palmarum.

Mark. 11, 1—10.

Palmarum — tole mieno njedžele naš na to dopominja, so Jeſuš něhdý pod wyškanjom jutrownych puczo-warjow do Jerusalema nuts czechnjesche a kaž jemu meje a selene hałosy na puež sczelechu. Posdžischo je šo to prajiło, so ſtu to palmy byłe, so bychu jeho czechczili kaž ferschtu, kíž ſwój lud wopyta. To nam ſczenik dokladnje powjeda. Najwjetscha wažnoſć tejele njedžele pak w tym leži, so nuts wjedże do czechego tydženja, kaž běſche jeho nutsczechnjenie nutsczechnjenie k czerpjenju. Přchetož kaž kral nutsczechnjesche, ale kaž ſlóſnik bu ſa někotre dny ſaſhudženy, czechnjesche ſe kſchizom na kribjecze ſaſo won, so by na Golgatha wumrjeł. Tak nam njedžela Palmarum praji: „Hlađaj na ſwojeho kraja, kíž k ſmjerzí dže, a pschewodž jeho na jeho marträſkim puežu!“

Kaž chzemy my jeho powitacž?

1. S ponížnej a
2. s džaknej wutrobu.

1. Sczenje počasuje nam Jeſuša jako ponížneho Šbóžnika, kótryž chze ſwojich w ponížnoſzi, niz s mozu k ſebi czechnjecž. Teho dla won w ferschežinskej psche nutsnječehnje do Jerusalema, ale to je jednorý czech: žani blyſchežazý ſtražowarjo wokoło njeho, ale w kruhej puczo-warſkej drascze a na wózku, kótryž njebeſche ſa ſlužbu we wójnje poſtajeny, pschewodžony wot mało ſwérnych. Scht. 1—7. Ale tam eži ſwiedženszy puczowarjo jemu pschi-

wyſtachu jako ſwojemu wumóžniſej — to jednore waſchnje jich njemylesche. Tak tež naš mylicž njeſmě na Jeſušu, dokelž w ſwontownym blyſchežu wuſtupit njeje. To jednore waſchnje nam jeho ponížnoſcz ſjewi a kaž mogli jemu lepje holdowacž, jemu napschežiwo hicž hacž ponížni? To placzí woſebje w czechim tydženju. Přchetož tehdom je Jeſuš ſo hiſcheže woſebje jako ponížny ſjewi, je wſchu hanibu ſnjeſtl, je bjes morkotanja ſwoje žiwenje wostajil. W tym wſhem won nam pschiwola: Budže mi runi a kholdeče ſa mnu w ponížnoſzi! Tajke napominanje je nuſne, dokelž ſo wot pschinarodženja k hordosći khlamy. Hdyž běſche Jeſuš ponížny, kaž wjese bole dyrbimy my ponížni bycz! Doko Anjesowi wucžomniſy pak mamy ſo tež ſwetej napschežiwo jako ponížni wopokaſacž. A ponížnoſcz počasuje ſo woſebje w czechim czerpjenju. Přchetož nam dže ſo vodobnje kaž Jeſuſej: my budžemy hanjeni a ſazpjeni, kóž by to ſlóſč była, ſo ſo kſchecžijenjo mjenujemy. To budžemy lohko hórzy a hněwni. Alle my dyrbimy na Jeſuſa hla-dacž, kótryž je ponížne wſchitku hanibu njeſtl. Tajka po-nížnoſcz dyrbí naš napjelnicz, hdyž dyrbí Jeſuš ferschta naſcheho žiwenja bycz. Hordych a tajkich, kíž czerpicž njemóža, njecha won ſa ſwojich wuſwolicž. Jeſuš, tón ponížny, wubudž naš k ponížnoſci; to je jemu najlubsche powitanje.

2. S džakownej wutrobu. Scht. 9 a 10. Lud niz jenož ſwoju wjeſzelnoſcz ſjewi, ſo je Jeſuš tón ſlubjeny pschiſhoh, ale tež ſjawnje ſo Bohu džakuje, kíž chze že-dzenje pobožnych dopjelnicz a kraleſtwo wótza Davita

w starym blyszczeju sażo postajicž — pschetož teho ſo wot Jeſuſa nadzachu. My mamy, dokež to hiszceje wjele ſlepje wemy, hiszceje wjele wjazy pschicžin, Bohu ſo wutrobnje džakowacž, ſo bychmy ſi tym Sbóžnikej holdowali. Hdyž tež Hosianna njewolamy, hdyž Sbóžnika na puczu czerpjenja pschewodžomy, chzemym tola kwalicž, ſo je w Božim mjenje a po Bożej porucznosci tón pschischoł, na kotrehož ſu wſchitzu pokutni hréchnizy wot ſpočatka ſweta čakali, ſo je psches njeho hnadne kraleſtwo postajene, wot kotrehož běſche Davitowe kraleſtwo jenož ſlaby wobras a ſo ſo wón tež ſmjerze bojał njeje, ſo mohli bycž ſtawý jeho kraleſtwo. Ale my chzemym ſo tež Sbóžnikej ſamemu džakowacž a to njemóžemy ſlepje poſkaſacž, hacž ſi tym, ſo na jeho evangeliom poſkuchamy a ſo ſi njebjekemu Wótzej poſkaſacž damy. Psches požluſhnoſez a ſwérne kchodzenje ſa nim jemu ſwoju džakownoſez najlepje poſkaſam, a jeho najlepje powitamy jaſto ſwojego knieſa a krala a wumoznika.

So by nam czichi thdzeń zohnowany był, dyrbi Jeſuſ Khrystus, naſch ferschta žiwjenja, kij je kſchijz noſył, ſtajnje psched woſzomaj ſtejcz a nam ſwoju poniznoſez kaž tež ſwoju luboſez ſjewicž. Potom budžewuſ wabjeni, ſa nim w poniznoſez kchodzicž a jemu jeho luboſez w ſwérnoſez džakownje ſaplaczicž. Šamjeń.

Pohrjeb a row.

Nětk ſi poſku a wotpočinku dónđe
Muž boſoſzow, kij najhubjenschi běſche
Mjes ludžimi, hdyž ſa naš ſi ſmjerzi džesche;
Do rowa kſutneho khol jeho wumđze;

Pał ſi rowa wubudzeny ſažo pónđze
Knieſ ſiwjenja — do njebjeſ pschekraſnjeny,
A ſi ſmjerze, psches njeho wukupieny,
Lud Boži ſa nim do ſiwjenja dónđze.

— To kſchecžianow nadžija je ſiwa;
S njeſi ludžo njech ſo ſprózni poſkylnjeja,
Dójz domoj powiedze Knieſ wumozemich. —

Hdyž ſi herbstwu ſwiatych w ſwetle dowjedženych
Knieſ ſwojich junu krafni, — dokonjeja
Sso pucze Bože, — junu poſkoj ſiwa! —

— „No, wój lubej džesči“, Woltersdorf poſkacžowaſche, „mýſktaj ſebi, pschyna iſtwa je wutroba a ranza je hréch; duž ſo hladajtaſ, ſo by hréch ženje do waju wutroby njepſchischoł!“ — S tym poſuczenjom da wón džesčomaj woteńcž.

Tako běſche holza hižom ſestarjena žona, wona hiszceje na tole ſpodžiwe duschepaſthſke naumecze ſpominasche a je ſo hacž na kónz ſwojego žiwjenja wo to ſtaraka, ſo by hréch nad njej njeknežil. — n.

Hiſt! jehnjo Bože, kotrež ſweta hréchti njeſe!

(Jef. 53.)

Hlóš (363): Nětk wotpočuje hola —.

Na Golgatha Knieſ czehnje
Kaž jehnjo w Božim mjenje,

So naš by wujednał;

Na kravannej jeho czéri

Zoh' luboſez Boža czéri,

— Te do ſmjerze ſo ſa
naš dał!

Kaž róža krafna ſwjadnje,
Wſcha jeho rjanosę ſpadnje,

Hdyž wujednał naſch ū;

Hiſt! jehnjo Bože ſwiate

Te ſa wopor tam date,

— Hrēch czlowiſtwa njeſe
ſi luboſezu!

Ach, poſkuje ſtuſ, duſcha,
Kaž čzi ſo ſdobnje kſluſha,

Psched woltar luboſez!

Wſchaſk wopor wuſwoleny

A ſi Boha pschekraſnjeny

Sso na kſchijz uſak ſa naš je.

Na naſche měſtno ſtuſil,

Naſ droho ſebi ſupil

Naſch Sſrednik Jeſuſ je;

Doh ſaplaczil je ſa naš,

Krej wažil ſwoju na naš.

Nam pyc̄hu dobył prawdoſcze.

Te džiwne pschemenjenje,

Hdyž ſi jaſtwa wumozjenje

Sso ſkie ſwſtneſe,

Hdyž ſa hréchnika ſwiaty

Bu Boži ſi ſmjerzi daty,

Ból naſchu napoloži ſej.

Dał ſa naš je ſo khostacž,
So měr mohli nam ſo doſtacž,

— Kaž ſloſnik czeſpi Knieſ;

Wſcha ſchtraſa na nim leži,

Krej ſa naš jeho běži,

— Tak czér nam ſama do
njebjeſ.

Kaž jehnjo czishe czehnje,
Sso njespječjuo ženje,

Hdyž ſtuſa ſi reſanju,

— Tak ſa hréchnikow podał

Te ſwiaty ſo a wodał

Zim ſloſze hrube ſi miloſežu.

Sso krafni luboſez jeho
Tak do ſweta nětk wſchego,

Sſej kſylnych dobywa;

Hdyž ſa wopor ſo podał

Te hréchow dla, je dodał

S tym prawo nam na njebjeſa.

Džen ſbóžny wujednanja
A ſamýk ſradowanja

Te czlowiſtwa ſeſthadžat,

Hdyž jako jehnjo Bože

Nam měr a wěczne ſbože

Te ſbóžnik Jeſuſ war-

bował.

Czeſz kſluſha wěczna jemu
Nětk Knieſej njebjekemu,

Kij ſi Wótzom kraluje;

Sa wopor poſkluſhnoſeze

A kſlužbu poniznoſeze

Wón doſtał krafnoſcž

Božu je! —

U.

Pschyna iſtwa, abo:

Něſhoto kſutne a wažne ſa paczeſſle džecži pschi wobnowjenju
Kſchecženskeho ſluba.

Prédař Woltersdorf w Barlinje běſche ſwucženy, tym džecžom, kotrež bě wužohnował, na druhı dženje do ſwojego wobydlenja pschicž dacz, ſo by jim hiszceje někotre ſłowa napominanja ſobu na pucz ſiwjenja podał. Tak tež ſyn a džowka ſamóžiteje ſahrodniſkeje ſwojby pschicž dacz. Nětko ſo Woltersdorf holežki woprascha: „Ma twoja macž tež pschyna iſtwizu?“ — na ežož wona ſloſchtinje wotmoſwi: „Haj, Knieſ radžicželo?“ — Potom ſo ſi jej-nemu bratrej wobrocžiſki jeho ſo prasheſche: „Ma twoja macž tež ranzu?“ a ſažo wobkručaze wotmoſwjenje doſta. Na to ſo Woltersdorf holežki woprascha: „Wuſchę twoja macž ranzu tež do pschynieje iſtwh?“ — Mała Kniežnicžka zyle ſaplaſjenia doſcz nje-dótkliwie a ſaczeſwjenjena wotmoſwi: „Alle ně, Knieſ radžicželo!“

Pawol Gerhardt a jeho kherliſche.

¶ 300 lětnemu narodnemu dnjej ſwérneho ſwědka Knieſoweho
12. měra 1907.

(Poſkacžowanje.)

Hižom w lécze 1657 bu Pawol Gerhardt po jenohlóžnym wobſamknjenju měſchecžanskeje rady w Barlinje ſa diafona pschi Miklawſchowej zyrkwi powołany. To běſche jemu wutrobnia ra-doscž, ſo móžeshe ſo ſažo na město ſwojego předawſcheho ſutkowanja

wróćieź. Se żwérnoścju poda żo do żwojeho duchownego skutkowania psches przedowanje a duschowpastyrstwo a mějesche to wjeżele, so běchu żo jeho khěrlusche w spěwatskich wočiščzale. Wožada spěwasche je rad a se wschech kónzow dosta khwalbu a pschiposnacze. Duž běsche sa njeho žlónczny čož pschischoł. Alle hížom sa mało lét, 1662, żo czežke njewjedro nad nim hromadu széhny. Pawoł Gerhardt běsche krucze wěrjažy lutherſki, kiz w lutherſkich wěruwusnaczech wuras wěrnoscze pósna a nahladu Reformitskich se żwojim żwědomiom wotpočasa. Nětko pak běsche krajni wótz, wulki kurwjerich Bjedrich Wylem, reformiriskemu wusnaczu pſchihišleny. Wón sa tym stejesche, wobej wusnaczi siednacž a jej pod mjenom evangelskeju siednacze. To njeběsche po myſli krucze wěrjažych Lutherſkich. We wótrich, husto pſchewótrich wurasach moni pſchecživo Reformirtiskim, žamo na kletkach, wustupowachu. Duž wunidže kurwjerichowſki wukas, kiz woběmaj stronomaj ſakasa, ſebi na žwiatym měsče wunjetowacz a Barlinſhy duchowni dyrbjachu podpižacž, so chzedža temu wukasnej poſkluschni bycz. Někotři podpižachu, druzi niz. Do tych, kiz so ſapowjedžihu, žluschesche tež Pawoł Gerhardt. Husto ſrojmiſi njeku, czechodla tón tak měrny a cžichi muž podpižał nijeje, ale wón běsche krucze wěrjažy Lutherſki a njehasche nicžo pſchecživo żwojemu pſchewědzenju ſebi manuſpwacž dacž. Wón bu pſched konſistorſtwo žadanu a pſcheklyſchanu. Směrom wón wusna, so podpižacž njemóže. Duž bu po pſchitajni ſershth 1666 wot ſastojnſtwa wotkazdeny.

Wulka běsche bołoscz, hdýž tónle wukas pſchińdže. Měsčezenjo běchu jara ſrudni a pola kurwjericha ſa teho ſprawneho muža proſchachu a kurwjerich jeho ſažo do jeho ſastojnſtwa ſtaji. Wón podpižma nježadosche a praji, so drje budže ſo Gerhardt tež bjes podpižma po jeho wukasni ſadžeržecž. Alle psches to pſchińdže wobohi muž do hľubokeje cžěznoſcze žwědomia. Hacž pižnje abo niz — ſlubjenje běsche ſlubjenje — a wón ſo ſwijasacž njemóžesche, ſo nějchto wot žwojeho pſchewědzenja pufchecži. Hdý by ſažo w Barlinje do žwojeho ſastojnſtwa ſtupil, možlo ſo ſdacž, kaž by pósnatu a wusnatu wěrnoscž w někajkim dypku ſaprel. Duž wupraji, ſo žwědomia dla w Barlinje do žaneho ſastojnſtwa wjazy ſtupicž njemóže. Duž kurwjerich jeho ſastojnſtwa ſ nowa wobkazdi.

Bjes ſastojnſtwa běsche Gerhardt hiſceže dlějſchi čaž w Barlinje žiw w ſrudnych wobſtejnosczech. Tež wumrje jemu luba mandželska, halle 46 lét ſtara. Mrějo proſchesche mandželskeho, ſo by jej jedyn žwojich khěrlusichow k troſchtej čital a Gerhardt to ſamó w ſmužitoſci žwojeje duschę. Alle ſemrjecze droholubowaneje mandželskeje běsche ſa njeho rana, kiz wjazy njesazi. 1669 bu žamotny muž ſa archidiakona do Lubnijowa powołany, hdžej je hiſceže nimale 8 lét ſe žohnowanjom ſkutkował. Tola starobna ſlaboſcz pſchińdže. Khěrlusche wón tudž wjazy njepěñnjesche, jeho spěwazh rót běsche wotmjeſkný. W 70. lécze žwojeho žiwienja, 1676, wón domoj džesche. W měschežanskej zyrkwi w Lubnijowie bu ſhowany. Wožada da wulki wobras žwojeho droheho duschowpastyrja wobrasowacz a tón wižy w zyrkwi, hdžej běsche Bože hľovo předowal. Pawoła Gerhardtowu jeniczki ſyn Pawl Bjedrich běsche tehdom 14 lét starý. Po pſchecžu žwojeho nana je wón duchownſtwo ſtudował, ale do duchownego ſastojnſtwa ſtupil nijeje, ale je w ſchulſkim powołanju ſkutkował a jako direktor w malym měsče ſakſkeje wumrjeſ. Hdýž běsche jemu nan we žwojim testamencze na wutrobu połožil, žwojej žwójbe, žwojej zyrkwi a žwojemu ſbóžnikej čeſcz čzinicz, je ſo tole pſchecze dopjeliſo. S Pawoł Bjedrich Gerhardtom pak je khěrluscherjow narod wotmrjeſ.

(Pſchichodnje dale.)

Golgatha.

Drje wjele horow jima
Zow móžko člowjela;
Tu wažnoſcz žana nima,
Kaž hora Golgatha.

Hdže hora je, kiz bliži
Nam taſle njebježa?
Schto Božu miloſez niži
A nam taſ ſaž Golgatha?

Sso ſ kſchija wužbrluje
A nam ſ kraja do kraja
A naſch hřech wužiſcjuje
Krej žwiatu ſ Golgatha.

Synk wyschich harsow brincži
Tam ſbóžne glorijs,
A wěžna khwalba klinči
Sa jehnjo ſ Golgatha.

Tam naſtaj cžiche ſhody,
O duschha wěrjaza!
Slož hřech a wſchitke ſchody
Pod kſchij ſ Golgatha!

Dha ſbóžni w njebju praja:
Kaž derje ſo cži ſta!
Pucž do Božeho raja
Tón dže psches Golgatha!

K. A. Fiedler.

Sprawneho Bóh njewopuschczi.

Powjedańčko ſe ſtarſcheho čaža.

Cžmowa nóż bě ſwoje kſhidla nad ſemju wupſchestréla a w N. ſpachu wſchitzu ludžo we žwojich ložach, wotpočjujo wot žwojeho džela. Jeno w jenej jeniežkej khežzy, kofraž bě kaž wumjentkařſka k wulkemu burskemu ſubli pſchitwarjena, ſo hiſceže žwězcesche. We ſtvičzzy ležesche na ložu, pſchi ſcženje ſtejazym, žónska, na ſmjerč ſhora. Wona czežzy dychasche, wocži běſchtej pol ſandželenej a jejny napohlad prajesche, ſo ſo jejna poſklednja hodžinka bliži. Pſchi ložu ſedžesche žónska, nimale 40 lét ſtara, we kofrejež wocžomaj ſo ſylsy ſybolachu, k žwědzenju, ſo wutrobnje džel bjerje na czeppjenju, kofrež tu ſhoru thſchesche. A nohomaj loža ſtejesche kſchinja, na kofrež wóžom lét starý hólz ſedžesche. Wón mějesche žwojey ružy ſtyknjenej, jačo by ſo modlil, bě pak do žlódkeho ſpanja ſapadný.

Hľuboka čiſchina we jſtvičzzy knježesche. Jeno czežke dychanje ſhoreje a jenajke pilotanje stareho čažnika, kiz pſchi ſcženje wižasche, běsche žlyſhcež.

Na jene dobo ſapocža ſhora rěčecž. „Luba Marja“, wona cžiſche praji, „ja čuzu, ſo dyrbju wumrjecž. Skiež mi žwoju ruku, ſo kofrež ſy mi husto moje ſylsy tréla. Ty ſy kaž kofra pſchecživo mi byla a njeky mje ſhudu wudowu ženje wopuſchcziла. Njeh Bóh tebje a twoje džeczo ſa to požohnuje! Ach ja wſchat bych rada k temu knjeſej čažnýla, njebý mi jene czežko na wutrobie ležalo.“

„Ja wſchať wém, moja luba Herta“, wotmoſti Marja, „ſchto tebje thſchi, ty maſch staroſcz wo žwojeho ſyna; ale ſpokoj ſo, — ja čuzu maczeńne měſtno pola njeho ſastupicž.“ Kſora na to ſtyknýwſchi ružy wocži k njebježam ſběže a modleſche ſo

Wo khwili prajesche bōle mjelečo: „Luba Marja, ty by mi wulku starošč s wutroby wasila; mēj wutrobný džak sa to; nět k mōžu s mērom wumrjecz; hlač, mój luby Jurij čiſche spi, njewołaj jeho; wusběhni mje trochu, so jeho hischeze junkróč widžu a jemu ſwoje maczeŕne požohnowanje dam.“

S wulkej nuſu wusběže Marja lhoru, so móžesche ho we ſwojim ložu klaknycz. Kleczo połoži wona ſwojej tschepotatej ružy na hlowu ſpizeho hólza, kaž by jeho požohnowacz chyłka, a pohladny na njeho s wočomaj, w kotrymajz ho ſhwata maczeŕna luboſcz ſchwęczeſche. Tačo bē ho ſaſh lehnyła, ſawola wona płakajo: „Moje džeczo, moje lubowane džeczo“ — a Marja pódla ſedjo tréjeſche ſebi ſylyš s wočow, so bē jej ežežko, ſe ſpěvaſſich tamny ryanh khrlusich ežitacz: „Ach, porucz Bohu ſhwemu, ſhwój pucz a ſrudobu.“ Tačo bē poſlednju ſchtuczkę wuspěwała, poſlada Marja na lhoru. Tejne blēde wobliczo bē psches wēru a dowěrjenje pschekraſnjene, wočzi běſchtej poł ſamknjenej — wona bē ežiſche wuſhyła. Marja padže na ſwojej koleni a ſpěwaſſe nutny wóteženash. Dyhawý ežaſnik biesche dwanatu hodžinu, a Jurij wotuczi ſe ſwojego ſpanja. „Budž s mērom, mój Jurjo“, wona praji, „twoja luba maczeŕka spi; pój ſo mnú k nam, tam móžesč ſo lehnyč a ſo wuspacz“. Na to pschiky wona płachtu na ſemrjete eželo, haſny lampu, ſamky ſhežne durje a džesche ſ Jurjom domoj.

Sa tsi dny bē khuda wudowa pohrjebana. Jurij pač bē poła Marje a hrakasche ſ Leńku, jeje džowozicžku.

* * *

Marja bē mandželſka bohateho bura, kotrejuž Měrczin rěkachu. Wona bē ſmilna a dobrociwa duſcha, kotař khudym wjele dobrotoſ cžinjeſche; wón pač bē gramny, laſomny ežlowyč, kiž nikomu ničo njepoſchejesche. Prawa mandželſka luboſcz mjes woběmaj njebě. Wona bē ſebi jeho wſala, niſowana wot ſwojeju starſcheju. Dla dobrociwoſeſe, kotař Marja wopofasowaſche, bē ſtajna pschekora mjes nimaj. Tačo ſebi khuda wudowa tu ſtwiczkę na jej uwmjeńku wotnaja a Marja, dokelž ju wot małoſče derje ſnajesche a bē ſ njej wotroſta, jej wſchelke dobroty ežinjeſche, Měrczin ſpochi na to ſwarjeſche. Wona ho pač psches to njebě wottraſhieč dala. Hdyž ho hodžesche, bē wona jej k pomožy ſtała. We jejnej khroſczi bē ju ſhwemu wothladała a nět, hdyž bē wumrjela, běſche ſebi jejneho hólza ſobu dom poſchivjedla a mějeſche myſle, tu ſyrotu ſ kſcheczijanskej luboſczu wočahnyč.

Teho dla Měrczin wot ranja hacž do wjeczora ſchjowkaſche kaž njemdry pož. „Schto dha naž tón khudý hólz ſtara“, wón rjekny; „darmo jeho pschi ſebi měč a jemu jědž a draſtu dawacž njemžemh. Hdy by kuf ſwetschi był, dha by ſferscho ſchło, ſo by w domje pomhacž abo kruny paſež mohl. Alle tač jeho měč a tu wočahnyč, ja nihdh na nihdh njecžinu: wón ſluscha do gmejný, njeh ſo ta ſa njeho ſtara.“

Na tajke waschnje ſwarjeſche Měrczin wſchědnje, ſo mějeſche ſo Herta ſlē. Wona móžesche jeho poſhycz a tu wěz jemu ſe wſchěch boſow prjódſtajecz, kaž wona chyſche, wón pocza džen wote dnja hroſniſho ežinicž. Tónle bohaty bur bē ſebi to derje wulicžik, kaž wyžoko móže to jemu poſhycz, hdy by wón teho hólza ſchěſcz lět a dlěje we ſwojim domje měl, dokelž ta ſyrotu jeho ničo njefarafche.

Měrczin bē ſobuſtar gmejnſkeje rady a bē to dawnu gmejnſkemu prjódſtejerjej prajil, ſo wo teho hólza njerodži a ſo dyrbí ſo gmejna ſa njeho ſtaracž. Mějachu pač gmejný tehdy a maja hischeze dženſniſhi džen to waschnje, ſo ſyrotu, ſa kotrychž wočehnjenje maja ſo ſtaracž, temu podawaju, kiž ſebi najmjenje ſa to žada. Wone na to njehladaju, ſo by tajke hubjene džeczo dobru wuežbu doſtało a ſo k wſchemu dobremu džeržalo, ale na to, ſo by ſo jemu prawje mało dacž trjebało. Tež duſcha a eželo tajkeho

džesčza ſo na poſchekadžowanje wuda temu, kiž najmjenje pjenjes žada. Wo poſchichod tajkeho njesbožowneho džesčza ſo njeprafcheja, ale wo to, ſo by ſo mało ſa nje płačicž trjebało. Kſcheczijanske tuto waschnje njeje, to hodži ſo ſ wěſtoſču prajicž, a kóžda gmejna dyrbjala ſo hanibowacž, hdyž ſo tajke poła njeje stanje. Běda ſwótej poħorſchenjow dla!

W N. ſta ſo tajke poħorſchenje. Tón wóžomlětny Jurij bu temu na wočehnjenje poſchepodath, kiž najmjenje pjenjes ſa njeho žadasche. Nichtó wot bohathch wo wbohu ſyrotu njerodžesche a žadny w bohatej wſy ſo Boha a Chrystuſha dla po njej horje njebjerjesche. Běſche pač wo wſy ſiwnoſczeř, kiž pjenjesy jara nujne trjebasche. Tón ſebi wóžom toleč na lěto žadasche, a bjeſe wſchego ſomdženja poſchiswoli gmejnſka rada, ſo by tón jeho doſtał, a bē wjeſhla, ſo jeho tač tunjo wotby.

Tačo to Marja ſhoni, njemžesche ſo wona ſdžeržecž, ale ſawola ſ hniwom: „Smilny Božo! tajkemu ežlowykej ſcze to džeczo podali; tutemu muzej, kiž je wſchědnje pjaný a žonu a džeczi bije; do tuteho doma dyrbí tón hólz, hdyž wot ranja do wjeczora ničo ſyſhceř njeje, hacž kleče a ſakrowanje. Běda na waſ, wſy mužojo, kiž dyrbicze wſy na ſwepſte ſwojeje gmejný myſlicž a niž ſyrotu ežertej poſchedawacž!“

Tač ſakhadžesche Marja na ſwojego muža. Tón pač ſo njeda hnucž. „Djerž hubu“, wón rjekny, „ty wo tym ničo njeroſemisich! ſtaraj ſo ſa ſwój dom a njetkaj ſhwój nób do wězow, kotrež tebje ničo njestaraja. Juſſje póndže Jurij k Běharjezom.“

Najatra wopuscheži Jurij Měrczinowý dom. S płakanjom wón Marii a Leńzy hožemje praji. Marja pač jemu ſlubi, ſo jeho njewopuscheži a troſhtowaſche jeho, ſo dyrbí jenož k njej poſhycz, potrjeba-li hdy pomožy abo rady.

(Poſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— Hdyž ſo w bližſchim ežaſu ſaſo nowe ſchulſke ſěto ſapocžnie a džeczi do ſchule ſaſtupja, dopominamy na to, ſo je nětko ſkladnoſcž, w ſherbſkih ſchulach ſaſo Bartlowu ſheroſku ežitaniku ſawjeſcž, kotař je ſ nowa poſchekladana a poředžena a wot Maczizy ſerbiſkeje ſ nowa wudata.

— Skasanje na knižki knjesa faraſia em. Urbana „Kſchiz a króna“ ſa poſledni ſelent ſchtwórit, kotrež ſ nowa ſa naſche paczeſke džeczi porucžamy, ma ſo ſtač poła knjewow duchownych a knježa duchowni chyli poſcheczelniwje knjesej faraſej. Niedže w Budyschinje ſjewicž, kaž wjele eſſemplarow ſebi žadaju, abe poła knjesa M. Smolerja. Płacžiſna je 20 np.

— Saſo, kaž hižom wjele króč, je ſo w ludu ta bajka roſnjeſla, ſo w bližſchich dnjach abo 1. haprleje naſche ſemja ſ kometom hromadu ſtoreži a ſo poſchi tym roſleči, ſo po tajkim je kónz ſweta bliſko. Bojaſliwi ludžo ſu ſo ſamo poła wſchelakich hweſdarjow napraſhovali. Brajiło je ſo mjes druhim, ſo je po wjescz wo kónzu ſweta wuſchla wot italskeho poſfežora Matteucci. Tón pač ſ mērom poſchi horje Wefuv poſchebýwa a jón wobledžbuje. Wón ničo wo tym njewě, ſo komet naſchej ſemi hroſh, a poſcheczio temu wuſtupi, ſo by wón tón był, kiž je bajku wo bližſchim kónzu ſweta do luda poſchinjeſl.

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož poła knjewow duchownych, ale tež we wſchěch poſchekadžowanje wudow wſchelakich duchownych „Serb. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtač. Na ſchtwórci ſěta płacži wón 40 np., je notliwe ežiſla ſo ſa 4 np. poſchedawaju.